

Болгарин нуурснә шин бассейн

Сазлийк голин бахлуриг уз-
сн куунд—энъ-зах угагъар
дольгатрсн, омлгън ургъцта
ке тег кесгтән мартгдхш. Тег
дундагъур сал, хотхрмуд тат-
гдлж. Хаврин цагт энунд нег
улу айта сән, тбгәлнъ цугъар
джунъгъардж кбкрнә. Тәрә
хуралгъна цагт бас айта сән,
тбгәлнъ цугъар алтар онъг-
лулгдсн мет. Эн газрин кре-
стьянмуд кесг зун джилмудиг
кедн эн хар шаврта газриг
хагълдж эдлджәсн бийнъ, газр
бгдг ургъцла улгурлдж бол-
шго гатц даву чилшго зббр
гуунд, дора дарата бәәнә гидж
нам харлджасн биш. Эдниг
хулг малтсн цагт акад дуртә
хату хар чолун харгъдг бәә-
смн, болв эн чолун нуурсн
болх гих тоолвр теднә толгъад
орджасн биш.

Гучн джил хооран эн ормур
нег цббкн инженермуд ирсн.
Газриг нетәд, нег ормдан хухр-
джнънджагъад тедн йовлж
одухасн. Зулг оң-нутгин
йосиг олн-әмтн гартан авсн
хббн, газрин йоста гидг эзл-
днъ ирәд хәәвр кегъад, генткн
айта аш кулцхәв. Энунд дала
әдл нуурсн кевтхнъ илдгдв,
әнунә тонъ кирцхд гурвн мил-
лиард шаху тонн болдж тоол-
гдв. Нуурсн зузандан 30 35
метр Эн гуундән 12 метрәс
авн 100 метр кургл дор бәәнә.
Иим болсн учрар, нуурсиг
деерәснъ иләр малтдж авч.
болхмн. Нуурсиг деерәснъ
иләр гаргъдж авлгъ бурдәл-
гънә проект кехд „Ленгип-
прошахт“ гидг советск проектн
организацин специалистр
дбнъ болв.

Цббкн джил урд, нуурсн
бәәх бәәрнә тал дунд Трояново
гидг селәнд турун тосхачнр
ирлә. Ахр цагин зуур энунд
әмтн бәәх гермуд, мастерскойс
ондәдж босцхав, тмр хаалгъ
тосхгдв. Эскаватормуд болн
бульдозермуд эклдж кбдлцхәв.
Нуурсиг илдклгънә кбдлшинъ
зәрмнъ кегдв: дбр н сай шаху
кубометр газр авч хайгдв. Да-
кад чигн нәәмн сай чигә газр
малтдж авч хайгдхмн. Нуурс
гаргългън 1960 джил эклхмн.

Нуурснә шин бассейн орн-
нутгт ик гидг нилчтә болхмн.
Болгарт ода 30 минъгън ин-
женермуд, техникуд болн
кбдлмшчнр джилдән 12 сай
шаху тонн нуурс гаргъна.
Цббкн джил болчкад, ганцхн
„Марица-восток“ гидг шин

рудник тиим нуурс бгдг бол-
хмн. Тиигчкәд тегәд, рудникд
минъгъхн кун кбдлг болхмн.
Нег кбдлмшч селгәндән кир-
цхд 34 тонн нуурс гаргълг
болхмн, нуурснә уннъ ода
бәәснәси 2—3 холван кимд
болхмн.

Нуурсн гардг болсн учрар
ән эргид промышленность бсх
аргъ бгчәнә. Энунд гурвн зун
минъгън киловатт чидлтә теп-
ловой электростанц тосххар
темдглгдджәнә. Эн станц ган
цхн Болгарт бәәтхә нам цуг
Балканск тохә арлд әмтин
икнъ болдж гархмн. Энунә
искусственн хойр нур энуг
усар теткхмн. Шлак гидравли-
ческ эв-аргъар зббдж хайгд-
хмн, утагъинъ цеврлхин тблә
кучтә гидг электрофильтрмуд
тәвгдхәр темдглгдджәнә.

Биркетн фабриг тосхгдхар
темдглгдджәнә, джилдән тер
нуурсәр кегдсн хойр сай шаху
биркег гаргълг болхмн, бас
джилдән 440 минъгън тонн
химическ удобрень гаргълг
азотн туковой завод тосхгд-
хмн. Терунәс таллан, кирпичн
заводс, кесг электростанцс,
ясвр кедг мастерскойс, тмр
хаалгъин станцс, әмтн бәәлг
болн административн гермуд
олар кегдхмн.

Тосхлтд, дамшлтта кбдлмш-
чнрлә болн специалистрлә
хамдан туургсн багъчуд кбдл-
джәнә. Турмшгиг ягъдж диилд-
гиг, үзмдж ягъдж куцдиг
тедн медәтирәсн дасдж авиха-
на. Дора горизонтд кбдлг
эскаваторщикуд Ганго Госпо-
динов, Иван Ангелов, Михаил
Янков, машинист Филипп Ве-
лев, шофер Железко Ламбов,
нанъ чигн улс айта гидг про-
изводственникуд, тосхлтд эд-
ниг әмтн цугъар мелцхәнә.
Советск тоомсрта шахтер Ни-
колай Мамайин улгурәр Иван
Ангелов, кбдлмшиннъ цаглари
зурагъасн давулдж йисн вагон
шавр ачх болдж авсн даалгъ-
вран нертә кевәр куцәдж бәә-
нә.

Ода негн-хойр джиләс, кесг
зун джилмудин туршарт кре-
стьянмуд тәрә тәрәд, мал бсг-
джәсн ормд промышленн шин
центр бсдж батрад, олн-әмтнә
Болгарин эн онцгин онъгиг
онъгдарулдж кеерулхмн.

Стафан НИКОЛОВ.

София балгъси.